

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpiacra, VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és IG. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésben és a
szerkesztőségnél. Egyébként a postahí-
vatalok útján.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petisorsért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alku szerűt a
legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.
„Nyílt-tér”-en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Négy- vagy bérmentetlennél beküldött
kéziratok nem vétetnek tekintetbe. —
Ugyisint a kéziratok nem adának
vissza.

Oktober 31.

Egy nap, melynek emlékét nem bírták megemléstzeni a feledő századok, egy nap, mely egyik legragyogóbb az epokhalis napok sorában, mert ez a többiekénél nagyobb világossággal mosolygott az emberiségre; nem földi, hanem mennyei világossággal, — melynél fogva „uj eget és uj földet” láttak az erősebb lelkű emberek.

A reformáció emléke napja október 31-ke ez a nap!

Emléke édes és keserű, felemelő és szivrázó, — mint szokott lenni minden nagy napé, — de egyszersmind tanúságos is.

Tanítja e nap története, hogy „a minék nagygyá kell lenni, annak kicsinyen és kicsinyek által kell kezdődnie.”

Miért rajzolódnám a középkorban eláradt óriási romlottságot, melyet isten nevében, a világot üdvözítő istenember fenségese tanának félre magyarázása, szándékos elferdítése által a papság teremtett? Hiszen a ki valami keveset tanult, olvasott, vagy hallott, bizonyosan ismeri e kor embereinek vérlázító istentelen tényeit, látja a kor sötét képeit, a lelkiismereti, polgári és egyéni szabadságától megfosztott miserabilis tehetetlen tömeget, mely bár Krisztus követőjének vallá magát: embert imádott és szolgált isten helyett. A történelemmel ismerős ember emlékezik a legnagyobb zsarnokságra, mely nemcsak az anyagi kincseket harácsolta el álnok módon a szegény néptől, de a lelki világosság, az üdv egyedüli forrását is bepecsételte, a szellemi kincsek tárházát

is elzárta a szegény szomjuhozóktól azon ténye által, hogy a bibliát lánczra verte az erfurti kolostorban. Emlékezik továbbá a megalázott fejedelmre, ki az egyházfejének ajtaja előtt három napig ácsorgott télvíz idején fedetlen fővel, meztelen lábakkal, esdekelve kegyelemért. Emlékezik a szomorú időre, midőn sötét, nehéz felleg borongott a szellem világ egén; a nép megromlott erkölcsében, s üzte czégéres bűneit. Miért ne, kitől tanulhatott volna jót? hiszen a vallás nevében tanították neki: „ha pénzed a ládában cseng, lelked már a mennyekben leng.”

A ki ezen szomorú tényeket ismeri, ismernie kell a következményeket is.

Útött ugyanis az isteni igazságszolgáltatásnak komoly órája. 1517. okt. 31-én felemeli szavát Luther az egyszerű papoló barát, ki világi hatalommal nem rendelkezik, fényes származással nem dicsekszik, sőt a nagy szellemek szokott őszinteségével s alázatosságával így szól magáról: „paraszt-nak fia vagyok én, apám, nagyapám, szép apám igazi parasztok voltak.” — Az igazság lobogójával kezében, apostoli bátorsággal szívében szembeszáll az óriási hatalommal egymaga, s szellemi erejével szétöri a lelkiismeret bilincseit, arcul csapja az igazságtalan zsarnokságot, megszégyeníti az ostoba gőgöt, megakadályozza a lelketlen ámitást: midőn üldözik s törvénytérsek elé állítják, nem rendül meg, de bátran feleli: „nem tehetek másként!” Társakul csatlakoznak hozzá sok százak, s nyomukban

világosság, szabadság s boldogság támad. De megdördül felettök a sötétség fia haragjának villámos fellege is, üldöztetnek, erőszakos halált szenvednek. Mit bánják ők?! Meg nem rettennek, „tisztok minden igazságot betöltik”; a tudatban, hogy az eszme — melyért küzdöttek — győzni fog, és egykor milliókat boldogít, nyugodtan halnak meg.

Es hitőkben nem csalatkoztak! Az örök igazság, hogy a föld minden fegyvere nem boldogulhat az ég szülötte, az igazság ellen, a reformáció nagy tényében, s a reformált egyház megszilárdulásában: valósulást nyert! Dicsőség érte istennek!

Miért értekezem én e tárgyról? Talán, hogy a felekezetek között már már elhamvadott gyűlölet tüzet szitsam? Talán, hogy bántsam azokat, kik ama hajdan nagy és hatalmas hitfelekezethek most élő tagjai? Talán, hogy egykor a protestánsok ellen hazánkban is embertelenül folytatott üldözések és jogtalan bántalmakra mutattva, [az embertelen tények felsorolásával keserű könnyeket fakasszak s hullasak magam is a multak gyászos emlékei felett? Oh nem! Ismétlem hogy nem!

A hegedő sebeket miért szakgatnám fel? Az idő sűrű fátyolt borított a vérfordókre. A gyámolaiktól megfosztott özvegyek, árvák jajjai, a lekipásztoraiktól, vagyonaiktól megrablott gyűleletek bosszu esküjei, nem hallatszanak már. Pihenni hagyva hát a multak fájdalmait, borítsunk fátyolt resjok.

Czélom csak az, hogy öröme-

met és sok ezerek örömet tolmácsoljam azon magasztos tény felett, hogy amaz új ég és új föld, mely felett a világosság napjának első sugára 1517. okt. 31-én csillámozott fel: él és virágozik ma is széles e világon szerteszét, mintegy 90 millió embert számlálva polgáraival!

De czélom az is, hogy a közönyösek figyelmét felhívjam e szóra: „Reformáció”, mert ebben nagy és örök eszme rejlik. Hatását bizonyítja negyedszázad története.

Ez a szó Reformáció ma is szól mi hozzánk Krisztus igéjével: a szabadságban, melylyel minket a Krisztus meg szabadított, álljatok meg és ne kötelezzétek magatokat a ismét szolgáltnak igazával, ne legyetek embereknek szolgálói!

E szózat mindnyájunkhoz van intézve. A felekezeti szűk korlátain felül emelkedve, van reformálni valónk: társadalmi, nemzetiségi, családi és egyéni dolgainkban. Tehát munkára fel! Legyünk reformátorai első sorban magunknak, a család-fők esaládjoknak, a tudósok a tudatlanoknak.

A társadalom, a korszellem beteg, gyógyítani kell; legjobb gyógyszer a józan örök reform, azaz a folytonos tökéletesedés, erre törekedjünk, erre buzdít a reformáció emlék-napja, erre intenek az idők jelei!

E követelmény gyűjtötte össze Debreczen városában a mai napon megnyílt országos zsinatra a magyarhoni reformátusok kitünőségeit, kiknek összegyűlékezése és tanácskozása ismét egy epokhalis pont

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Egy amerikai házasság.

Dr. Blake New-York város legfiatalabb ügyvédei közé tartozott. Ettől eltekintve ő már sok régebbi kartársai részéről, — kiknek gyakorlat biányában mindenféle műfogásokat tanulmányozniok kellett, kenyéririgység tárgyát képezte. Mint fiatal tetszős külsejű, finom modoru, előkelő kereskedői családból származott s ennek folytán dollárokkal bőven ellátott, tehetséges egyén, ügyes szónok, ki amellett az amerikai törvények minden ágában és rejtélyeiben kellő jártassággal bírt, csakhamar az ügy felek jelentékeny csoportját maga köré gyűjtötte. Gond nélkül tekintett egy kellemes jövő felé, azon édes reményben, hogy néhány év múlva a city első ügyvédei közé fog számíttatni.

Egy szép reggelen a doktor urnak előszobája és irodájában meglehetősen esendőség uralkodott. Epen előtte felhalmozva levő iratesomók porozásával foglalkozott, midőn ajtóján lassu félnél kopogtatást hall, mire ő „szabad” választ adott. Az ajtó felnyílt és egy karcu vonzó külsejű női alak magát kellemesdusan meghajtva a szobába lebbent. A fiatal ember meglepetve ugrott fel, az iratokat az asztalon koreasztól oly módon taszítván le, hogy azok mindenféle szétszórvá lettek. Ki veheti tőle zokon? Oly csinos szelleműs arcot, oly fekete csintalan szemeket, oly izlésteljes elegáns öltözéket régen nem lá-

tott. Végre magához tért, a hölgyet ülésel megkínálva és töle kívánsága felől tudakozódván, míg a hölgy az általa előidézett benyomás felett örvendőzni látszott.

„Önök tanácsát és segítségét egy felette sajátos ügyben óhajtanám kérni” szölt zavartan a nő. „Ennek sikere vagy meghiusulásától függ egész életboldogságom, és a dolog oly kényes természetű, hogy véghetlen önfeláldozásomba kerül önt ebbe beavatnom.”

„Legyen bizalma tisztelt kisasszony” bátorítá újságvágyólag az ügyvéd és bizék szilárdul diszkreziómba. Mi ügyvédek félig gyóntató atyák vagyunk. Minél nyiltabban beszél kegyed, fáradozásaim érdekében, annál eredménydusabbak lesznek.

„No hát” válaszolt kevés szünet után elpirulva a nő, legyen úgy. Én egy fiatal emberbe szerelmes vagyok. Minden tulajdonnal bir, hogy engem boldoggá tegyen, összeköttetésünk egyedüli akadályá abban áll, hogy ő gazdag, én pedig szegény vagyok, mert az ő atyja az üzlet terén szerenésével bírt, az én atyám pedig szerencsétlen volt. Ha én épen oly gazdag örökös volnék, keze már régen az enyémbe pihenne, és családja örömmel „igent” mondana.

„Valóban megfoghatlan” válaszolt udvariasan az ügyvéd, mikép lehet egy mivelv térfi oly anyagias gondolkodású, és ennyi kellem és szépség iránt vak. A mi honfirtásaink dollárok után eszmélnék, vágyakoznak, beszélnék, becsülnék, fatkozniak, dolgoznak, sőt még dollárok szerinél is szeretnek. A mit ezen röffel megmérni

nem lehet elhanyagolják. Hogyan segíthetünk itt? Mikép szándékszik kegyed a dolgot megkezdni?”

„Önök tapasztalt tanácsát akarnám kérni, az utat és eszközöket részemre megjelölni, mikép kezdjen a dolog, hogy a fiatal embert a házasságra kényszerítsem.”

A doktor ur ezen naiv vallomáss némileg megélnkülve rövid gondolkodás után válaszolt: „Felette szerencsének fogom magam érezni kegyedet vállalkozásában elősegíteni. A fiatal ember mindenestre igen hátatlan egyén fogna lenni, ha ő a csel felől, melyet én kegyednek ajánlani fogok, panaszkodnék. Azt vélem kisasszony, hogy kegyednek könnyen módjában lehet ezen fiatal egyénnel akár saját akár az ő lakásában egyedül beszélhetni. Kisérelje meg tehát egy fél vagy negyed óráig vele együtt maradni, feesegejen vele ügyünk nagyobb biztonságául komolyan vagy tréfáson a házasságról, csálja ki töle egy alkalmas nyilatkozatot, körülbelől: „Minő boldogok volnánk mi” vagy „mi egy házaspárt képezünk” vagy ehhez hasonló. Egyszersmind gondoskodjék róla, hogy két társa két barátja az egész dologról tudomást vegyen, hogy ők ezt a bíróság előtt esküvel megerősíthessék. Ha ez kegyednek sikerül, jót állok érte, hogy mi őt törvényeink segélyével Hymen jármába kényszerítendjük, mert olyan együgyű nem leend, hogy szégyenteljes elítélést és nyilvános szégyent egy oly kellemes sorsnak felette helyezzem.”

A fiatal jogtudor ur mint minden ügy-

véd újság vágyólag törekedett a szerenésés halandónak nevet megtudni. De az idegen nő zárkózott maradt, és részletes utasítás vétel után azon igérettel, hogy látogatását néhány nap múlva ismétlni fogja, és védőjét a terv előhaladásáról értesítvén továbbbi tanácsát fogja kikérni, elbucsuzott.

Az ügyvéd nyolcz nap elteltével csinos védenecznőjét ismét hozá belépni látja és alig engedett időt neki a leülésre. „Hát tisztelt kisasszony” szólott ő, „birtunk-e elegendő fortélylyal? Megkezdette-e már jó móddal az illetőt hálójába keríteni?”

„Igen is doktor ur, azt hiszem, hogy a háló jól van kivetve, és ez, köszönet önnök, biztos sikerre fog vezetni?”

„Van-e már két tanuja?”

„A mi ezen pontot illeti nagyobb biztosság okáért négy tanuval rendelkezem.”

„Bravó! bravó! ez pompás” a kilátástól elragadtatva kiáltott örömben az ügyvéd, és kezeit gyönyörtől eltelve dörzsölte.

Ekkor igen élénk társalgás szövődött, A hölgy ezen napon kevésbé volt zavart valamint a doktor is. A tárgy egész kedélyesen fejtegetve lett, és az előbbi szabályok ismételtettek. Ah mennyi szuró nyilatkozatot, mennyi keserű gunyt kellett a szegény ártatlan áldozatnak eltűrnie, a melyet legkevésbé sem rejtett! Végre a kliensek az előszobában türetetlenek lettek és lábaik, pálczaikkal beható nyelven kezdtek beszélni: „Hozza el kegyed közelebbi alkalommal tanuit” jegyzé meg az ügyvéd az eltávozáskor „hogy őket utasíthassam, miket valljanak a bíró előtt.”

leend a nagy multu, dicsőséges jellemű és szép jövőjű Debreczen történelmében.

Légyen Isten áldása a zsinat tanácskozásain, s adja az ég, hogy az 1881-ik évi október 31-ik napja, hozzon örök fényt Debreczen városára, boldogságot a magyar reformált egyházra!

Marjai Péter.

— **Pártunk győzelme.** A zala-és dunavesszei kerületben megejtett pótválasztás alkalmával pártunk jelöltjei: Farkas Dávid és Németh Albert lettek megválasztva. Az előbbi hódított kerület.

— **A delegációk fogadtatása** megese. Haynald Lajos elnök tartott egy oly loyális beszédet, hogy még Schmerling sem tudott volna különbet írni. A többit tudjuk: meg fognak szavaztatni a legnagyobb költségemelések is.

— **Az olasz királyi pár bécsi látogatása** alkalmából a „Nord. Allg. Ztg.” azt írja, hogy az olasz-osztrák-magyar s a német nép benső barátságának a jó egyetértésének a fenálló szerződésének az egymás birtokának tiszteletben tartása a főfeltétele. Ami Bécsben kezdeményeztetik, az nemokára Berlinben fog folytatni. — Olaszország csatlakozása az osztrák-magyar-német szövetséghez nemokára közhírré fog tétetni.

Hanem a nép otthon nem igen szereti az ilyen „szent” szövetségek kötéseit. Az olasz nép körében nagy az ingerültség a király bécsi utazása miatt. Ugy tekintik azt, mint a nemzeti hagyományok elárulását. Alaposan tartanak attól, hogy a római osztrák nagykövetség személyzete inzulusoknak lesz kitéve, azért már néhány nap óta a nagykövetség két palotáját rendőrök és karabinierek őrzik. Időnként csoportosulások történnek az osztrák nagykövetség épületei előtt; a tömeg azt kiabálja: „Abasso l'Austria, evviva la repubblica!”

— **A delegációk tárgyalásai gyorsan be fognak fejeztetni.** — A közösgyi költségvetés rendes kiadási rovatóban beható tanácskozás és vita épen nem lesz s e tekintetben a mérsékelt ellenzékhez tartozó delegátusok: gr. Apponyi, Szilágyi, Pulazky Ágost és b. Bánhidly se látják sikeresnek a mélyebb bírálatot s azért köztülők a három első még nem is ment Bécsbe s csakis a külügyek, a rendkívüli kiadások s az okkupált tartományok költségvetésére vonatkozólag fognak tüzetesebb észrevételeket tenni. A közös költségvetés kiadási részének leszállítása csakis a rendkívüli rovatóban varható a tiroli, dalmáciai, pólai és pontebai erődítésekre elő-

Alig mult el három nap a hölgy örömtől sugárzó arczal ismét megjelent s ezúttal sokkal szebbnek és szeretetre méltóbbnak tűnt fel mint előbb. Örömben a kínált ülést el sem fogadva, kezdé beszédét: „Köszönöm, nagyon köszönöm doktor ur. A csokor gyönyörűen sikerült. Az illetővel négy szem közt, két beszélgetésem volt, és mindkétzer fél órát voltam együtt, a mlit négy tanu igazolhat. Ő beszélt velem bizonyos kifejezésekben a házasságról, és én a dolgot úgy tudtam intézni, hogy tanuim a velősebb szavakat hallották és azokat az esküjükkel meg erősíthetik.”

„Elhoz-a-e kegyed a tanukat, hogy őket utasítással elláthassam?” kérdcé az ügyvéd egy ily szép pernek sikerülte felett örvendezve.

„Ott vannak. Előre ugy intéztük a dolgot, hogy itt találkozzunk.”

„Számíthat-e kegyed biztosan valómásakra? megfigyelt-e mindent kellőleg?”

„E tekintetben nyugodt vagyok. A négy tanu közvetlen a szobaját közelében volt, a hol találkozzunk.”

„Pompás, nagyszerű! Nagysád valóban egy elbűvölő lény, és a fiatal ember a helyzetben melyet mi tudta nélkül részére előkészítettük, magát csak szerencsésnek érezheti. Ez legszebb jogesetemet életemben. Most már nagysádnak sem lehet tovább vonakodnia az irigylésre méltó áldozat nevének felemlítésével, aztán én nem tudok perelni, ha az ellenfelet nem ismerem. Elillanására most már gondolni sem lehet.”

irányzott mintegy 2 millió tételnél. Ezen ügy vélik a delegátusok, épen most, midőn az Oszországgal fenálló benső, barátságos viszonyt Umberto királynak és Margherita királynőnek személyes látogatása pecsételi meg, sürgős szükség épen nincs s e tételek legalább is elhalaszthatók.

Bogáncsok a reform. népiskolai tanítók terjedelmes parlágáról.

A reform. zsinat megnyitási ünnepélyén értesülésünk szerint több vidéki reform. tanító-egylet küldöttségileg képviselteti magát.

Azt hiszik a szerény tanúgynek ezen jámbor napszámosai, hogy jelenlétükkel talán észrevételek magukat, hogy ez által ügyünk iránt némi figyelmet gerjesztenek hogy alázatos fölterjesztésükben kifejezett igazságos kérelmök annál inkább felszínre kerül. Abrándnak is vakmerőség!

Köszönjétek meg jámborok hogy budapesti összejöveletek és haszontalan idővesztegetéseitek valamint ott a nevelés ügygyel kapcsolatos érdekeitek felőli tanácskozásért papíron létező iskolaszéki elnökeitek — a született paedagógok és tanítási-módszermesterek, — az alphak és omegák, csontotokat, bőrötöket, s nagyfizetással egybekötött ingyénélő hivataltokat meghagyták.

Ti, kik gyávák voltatok csak tanítókká lenni, kik már anyagilag is annyira szegény helyzetben növekedtetek, hogy nem is törekedhetetek a magasabb szellemi képesség tökélyére, kik tolytonos utasítás és szigorú felügyelet nélkül hivatalokban mozogni sem tudtok, kik jól látjátok, hogy több ezernyi számotok mellett számbavehetők sem vagytok s a magyar reformált zsinaton nem letetek értékesítve egyetlenegy képviselővel, — huzódjatok félre! a népnevelés ti általatok nem fog felvirágozni ugysem, soha! a mi haladás e téren van, az koránt sem a ti érdemeitek! Teljesítétek kötelességeket, mely nyilatkozik reátok nézve mindenkor a vak engedelmességben.

En a ki a nevelésügy fejlődését szintén figyelemmel kísérem, jóleső örömmel böngésztem a debreczeni protestáns lap közlebbi négy utolsó számából a tanítókról egyet-mást. Különösen tetszett a 26—27 és 28. sz. a—o— írónak nyelve, melyen észjárását, kiváló ítélő tehetségét, utóérhetlen paedagógiai szakismeretét tündökölteti. Mennyire meglátszik azon cikksorozatból a sok év alatt szerzett nagy tudomány, az azzal járó simaság, gyöngédség, higgadság, a néptanítók iránti elfogulatlan jóindulat! Csupa kellem!

Olvassák el azokat édes tanító urak, azokból megtanulhatják kicsinységüket is merni, s elhíhetik hogy bizony a cikksorozat irójának egész kasztja gondolódik ugy önk felől, hasztalan is rugódoznak tehát, ezülykat el nem érik. Többnyire — mint mondva van — állam költéségen való gyűléskészülőkért megkapták a magukét, meg is érdemelték, nem önknek való a haladás!

„Őn is egészen biztos ebben?”
„Tökéletesen. Nagysád önmaga tudja, hogy szokásaink és törvényeink a nőket mennyire védik, és a házasságot mennyi kedvezményben részesítik. Semmi kibúvó ajtó, mint nősülés vagy per, a lehető legrosszabb kimenetellel. Hogy hívják őt? Osmerem e őt talán?”

„Igen uram!”

„Nos hát ki ő?”
„Őn uram saját maga!” válaszolt mosolyogva a kisasszony, s arczán vérpirosság ömlött el.

A tanuk négy al peres felek, a kik az ajtó előtt ülnek.”

A törvény embere ezen szavaknál szótlanul, mint egy villámsapástól sulytva néhány lépésre hátrált. Gondolatai még sokkal zavarosabbak voltak, mint az első kísérletnél. A megfontolás azonban csakhamar visszatér és belátta, hogy a terv sokkal jobb kivitellel bírt, mint a hogy ő maga gondolta. Mint ügyvéd, kitegye magát a közgunynak? Talán már halgatólagosan a kijátszott és önkényes házassági kandidátus sorsát irigylte, és ennek szerencsétlenségét kellemetlennek nem találta. Végre is legjobbnak tartotta a szép fiatal szellemes és szívjóssággal ellátott kisasszonyt, a ki neki szerelmét oly eredeti módon vallotta be, oltárhoz vezetni, és a mint a tudósítások hangzanak, „életének ezen legszebb jogesetét” megbánni soha oka nem volt.

Bécs, okt. 30.

Kiss Albert.

Csak azt restellem ezektől a nyugtalan vért, mindig követelőző tanítóktól, hogy nevezett író cikkei elsőjében némi tréfás komolysággal azt igéri, hogy „De nem méltatlankodom tovább,” tehát megbeismeri hogy méltatlankodott, addig jó uton jár, de az a nagy hiba hogy az egész cikksorozatban végig méltatlankodik; se baj! mindössze is a sok évi tudomány gyűjtés alatt elfeledte megfigyelni, hogy méltatlankodni annyit tesz, mint valakivel méltatlanul bánni. Nem tesz semmit! észre sem vették azt a csekélységet azok a mihaszna emberek.

Hanem az egyrésztől tulszerénység másrésztől fölséges gondolat volt hogy a nagy tiszteletű író az általa közölt tanulságos s bizonyára jó eredménnyel lezárított cikksorozat alá kedvesen takargatott nevét nem írta, így öszinte tisztelői száma — legalább az általa titokban lenézett néptanítók között nem fog apadni.

Annyit tapasztalásból mondhatok azonban, hogy a cikksorozatot elolvasó tanítók a mint nem ellenzik hogy a görög a—b—c—ben ezutánra is az alpha, legyen első s omega az utolsó betű: ugy óhajtuk, hogy nevezett két jegy alatt író ur tanítófaló nézeteivel, lenező, gögös modorával s bizonyosan ezeknek megfelelő eljárásával lelkipásztorsái között első és utolsó legyen.

E gyermekes kívánság pedig a népművelődés nagy előnyére nem teljesül, kell hogy minta eszméknek s eljárásoknak apostolai legyenek.

A tanító tanítson továbbra is, de az iskola külső-belső ügyeinek igazgatásába magát ne avassa; tanulja meg azt, hogy tanácsot tartani semminemű ügyben ahoz értő tanácsosok nélkül nem lehet csak felekezeti iskola ügyekben.

S a néptanítók azt hiszik, hogy e tarthatan állapot a hatalomhozi vak ragaszkodás szüli, pedig az nem. Megmondhatnánk az okot, az eszközöket és módokat melyek a tanítók helyzetében javulást szülnének, a . . . o . . . író szerint a legértelmesebb néptanítót is lelkipásztortora vezetvén be a módszer helyes kezelésében: ezuttal sajnálkozásunkat fejezzük ki a reform. néptanítók kikiáltott szellemi gyöngédsége felett s gratulálunk a böles író urnak s a reform. népiskola született paedagógusainak.

Ti pedig szegény tanítók csak vándoroljatok a zsinat megnyitására akár mindannyi ezren, ne aggódjatok megsgom, hogy ezután jobban lesztek . . . szegények

Olvasó.

Nagyvárad napok.

N.-Várad, okt. 30.

E hó 27-én és 28-án tartatott meg nálunk az árverés a nvárad kat. szent püspökségtől, káptalantól és a kincstártól átvett azon bérleti javadalmakra, melyek a fenálló szerződés értelmében felmondhatók voltak.

Az eredmény kielégítő. A bormérei jog haszonbérleténél hatalmas emelkedés mutatkozik. Ugy látszik, hogy azon pénzes emberek, kik eddig a tőkekamat magasságából éltek, most már üzlet után néznek, hahogy azon fordulna még vissza valami tisztességes haszon, minthogy az uzsoráskodás már nem biztosít sem jövedelmet, sem tisztességet.

Az árverés eredménye egyedül a „Zöldfa” vendéglőnél nem kielégítő.

Ezen első rangu vendéglő, mely a „fekete sas” vendéglőnél jobb karban van, 5500 frt évi bérért adatott ki, minthogy egyetlen árverelőnél több nem jelentkezett; de nem is lehet az másképen akkor, mikor a vendéglőt mint szállodát is csak három évre akarják kiadni, e három év alatt egyetlen komoly vendéglős sem képes befektetési tőkéjének kamatait kivenni és kérdésessé válik reá nézve, ha vajjon három év multával nem fogják-e leltetni kezéről a bekövetkezendő hosszabb idejű bérlet kedvéért s akkor aztán még befektetett tőkéje is veszélyeztetve lesz.

Komoly, megfontolás tárgyát képezi még az is, hogy a „Zöldfa” szállodát a Káptalan meglehetősen elhanyagolt állapotban adja át a városnak s a rövid tartamú időre vállalkozó bérlet még annak is ki van téve, hogy a bérleti idő egy részében nem használhatja azt.

Csak „Bikát” ne fognánk a „Zöldfában!”

Ma a nagyvárad kereskedők és iparosok népgyűlést tartottak a „Fekete Sas” vendéglő nagy termében.

Volt szó, volt beszéd de sok! Egyhangulag határozták el, hogy Nagyvárad számára külön kereskedelmi

s iparkamarát követelnek, a debreczeni kereskedelmi s iparkamara részére kiirt választást nem foganosítják, 36 tagból álló állandó végrehajtó bizottságot választottak, megkérik a városi közgyűlést, hogy a polgármester elnöksége alatt küldöttséget küldjön az ipar és kereskedelem ügyi miniszterhez ezen iparkamara érdekében.

Még azt is elakarták határozni, hogy nem fizetik többé a kamarai illetéket, de hát ezen indítványtól elállottak az elnök komoly intésére.

Ezen ügyben most már a legelső kereskedők is tevékeny részt vesznek, nem vonják ki magukat többé belőle.

Nem tartom helyesnek a debreczeni kereskedelmi s iparkamara azon eljárását, hogy Nagyváradon senki sem értesített a közös hadügyminiszterium által leküldött vállalkozási szerződésről, de azt sem, hogy az itteni kultagokat rendezen a kamarai tlesek elmulta után hitták a gyűlésre.

No meglátjuk most, mit fog csinálni a — mi Tiszánk!

r. l.

Debreczenhez.

(A ref. zsinat alkalmából.)

Nyílt arcu város, keblén nyílt vidéknek, Nyílt szívű nép hazája: Debreczen! Fogadd a bércezes Erdély vándorának Köszöntését, fogadd üdvözlétem!

Miként kicsiny hazám ezer patakja Futtában céltl vidékeden talál: Minden csepp buzdult szívem forrásából Téged keres, hozzád sietve száll.

Igaz magyar te! multunk szent emlékit, Kegyelve, hiven őrizi kebeled; Igaz magyar te! szebb jövőn munkálni Nem szünik elméd, nem késik kezéd.

Szent emlékek — megannyi fényes álom — Kelnek lelkemben, járván földeden: Nagy fejedelmek, rég elhunyt leventék Hősi alakja újra megjelen

Látom Rákóczi fényes udvar-népét, Hadértő Bethlen erős bajnokit, Hős Bocskayt, amint elszánt csatára Vezérlti ellentipró hajduit;

Ész fegyverével, sujtó kard élével Honért, hitért a harc mint vivatik. Erős város! ott vagy a küzdelemben, Aratván annak zöld babérait.

S midőn később eged felhő borítá S fényt veszté szerencséd csillaga, S édes fiából az édes anyának Lettél mellőzött lettél mostoha:

Erőd nem tört meg üldözés csapásin; Tépd vihar csak edzé szivedet; Soh'sem valál az ég vigasza nélkül, Ki hiven őrzéd drága hitedet.

Külső fogatkozást ha kelle látnod, Tisztult, erősült benső életed: Vezérszázlót, bár nem véres mezőkön, Vezérszázlót emel ma is kezéd,

Ime, zászlód, kibontott, lengő zászlód. Egyesülés szent munkájára int Hogy hű anyánk: „magyar vallás” egyháza,

Egység által legyen erős megint.

Legyen erős, áldáshozó sikerrel Megoldani nehéz feladatát: Néptünknek megszerezni ama kincset, Mely földön békét, égben üdvöt ad.

Sionunk szent ügyének hű vezére! Ki zászlódat elöttünk herdozod, Légy áldva Istentől, legyen megáldva A sziv, mely e szent zászlóért dobog.

Baló Sándor.

A református zsinat megnyitása.

33 év leforgása alatt ma másodsor van az ország, — nem: a világ szeme — Debreczenre függesztve. Akkor a szabadságról harcoló diadalmas magyar seregnek fejedete alatt, állami függetlenségüket hirdették világgá a történelmi nevezetességű nagy templom falai közt, ma a király becegyezése folytán az ország egy nagy részét tevő ref. felekezet hívei gyűltek össze tanácskozni a belső szervezet javítása, a külső sérülhetések eleve meggátlása felet. Nagy orsz-

253
A 2. oldal utána

retelnek, a debreczeni parkamara részére kiirt aganositjak, 36 tagbol álló bizottsagot választottak, a közgyűlést, hogy a polgári közügyeket, a kereskedelem ügyi mi-parkamara érdekében, elakarták határozni, hogy a kamarai illetéket, de a gyűléstől elállottak az elnök
most már a legelső ékeken részt vesznek, nem a többé belőle.
helyesnek a debreczeni parkamara azon eljárását, senki sem értesített a szentkerület által leküldött értesítést, de azt sem, hogy a rendesen a kamarai gyűlésen bítták a gyűlést.
most, mit fog, esinálni a k!
r. l.
reczenhez.
inat alkalmasból.)
keblén nyílt vidéknek, zaja: Debreczen!
Erdély vándorának üdvözlője!
azam ezer patakja kékedden talál: szult szívem forrásából szad sietve száll.
multunk szent emlékit, orzi kebeled; szebb jövőn munkálni d, nem késik kezéd.
megannyi fényes álom — járván földeteken: rég elhunyt leventék megjelen
fényes udvar-népét, erős bajnokit, mint elszánt csatára hajduit;
sújtó kard élével harcz mint vivatik. vagy a küzdelemben, bíd babérait.
ged felhő borítá zereneséd csillaga, édes anyának tétél mostoha:
g üldözés csapásin; edz szivedet: ég vigasza nélkül, raga hitedet.
t ha kelle látnod, benső életed: nem véres mezőkön, ma is kezéd,
ntott, lengő zászlód. munkájára int „magyar vallás” egyháza, n erős megint.
shozó sikerrel eladatát: zereni ama kincset, zében üdvöt ad.
ének hű vezére! nk hordozod, l, legyen megáldva ent zászlóért dobog.
Baló Sándor.
zsinat megnyitása.
rgása alatt ma má-ország, — nem: a Debreczenre füg-a szabadságért har-magyar seregek fe-ami függetlenségün-lággá a történelmi a gy t e m p l o m a király beleegye-ország egy nagy felekezett hívei gyűl-kozni a belső szer-külső sérülhetések felet. Nagy cas-

mék kinyilatkoztatása ünnepélyes pillanatokban történik s mindig megragadó a percz, midőn milliók jövője felett vetetik el a koczka. És a nép megérti a nagy jelentésű tényeket és összegyűl és jelenlétével szentesíti — az ígét.
Ugyanazon az uton, melyen 32 évvel előbb a nemzet képviselöje, jöttek ma is a magyar vallás nemes bajnokai.
Az ünnepélyes megnyitás 9 órakor vette kezdetét. Megkondultak a harangok, és megindult a díszes menet, 12 dísz-ruhába öltözött városi hajdu előmenése alatt. A látvány megkapó volt. Elöl a püspökök öszült fölvel, arczukon a buzgó hit mély hatást szülő kifejezésével, miután az ősz atyák már nem is a föld, de az ég fiaí volnának. Utánok a világi gondnokok dísz-magyarban, mind egy-egy büszke sas, melynek szárnyvitorláit, ha megtépdesse is az idők viharának vas marka, de büszkén, erejükbe bizva, ma is ké-szek új csatára szállni. Ezeket követték a választott zsinati tagok; sötét talárjukon örömet pihen a szem, mert e sötét színekkel fedett fejek és sötét ruhával fedett szívek a népfelvilágosítás arcz ragyogó szívénekei.
A zsúfolásig megtelt templomban ezalatt az orgona hangjai mintegy előkészítették a kedélyeket a hangok alkalmoszerű változataival. Végre elfoglalták helyeiket a zsinati képviselők, s megzendült ezek ajkán a szoltár egyik legfelségesebbje; „Jövel szent lélek ur isten.” A buzgóan elmondott ének után megjelent a szószéken Nagy Péter erdélyi püspök tiszteletre méltó ősz alakja, hogy imájában Istentől áldást kérjen a gyülekezetre a zsinat munkálkodására. Itt — megvalljuk, — kedves emlékü Révész Imre lelkészünk hiányát már is éreztük, ő már régen, még gyermekkorában szakított a középkori jobbágyrendszerről, megadta a császárnak a mi a császáré, s arra tanította a debreczenieket, hogy a királyok királya az Isten előtt mindenki egyenlő s azért hogy hódolok tisztelettel vesztül körül királyunkat, nem szükséges, hogy — mint ma is — ilyen alkalmu imába hosszas tartó ideig a császári-ház tagjaiért, a bölcs magyar kormányért s annak minden tagjaiért könyörgjünk. A debreczeni nép — hála istennek — nagyon soká, vagy talán soha sem szokná meg az ilyen zamatu egyház zsinatát.
A végzett ima után a főiskolai énekkar adott elő Mácsai prézes kitűnő vezetése mellett egy ének-darabot, melynek mind alkalmi szép beszédje, mind csodálatra ragadta az nagyszerűsége csodálatra ragadta az áhitatba merült hallgatóságot.
Elhangozván az ének, Fejes István lelkész jelent meg a szószéken. Alapigéül Pál apostolnak a Korinthusiakhoz intézett 2-ik levelének 10-ik részéből a 4. és 5. verset vevén fel: „A mi fegyvereink isten által erősek s e fegyverekkel az áltudományt és tudatlanságot legyőzzük.” Szónoklata folyamán felderíté a magyar ref. egyháztörténetét és a szükség érzetét, mely megteremtője vala a jelen zsinatnak.
A széken kidolgozott és át gondolt előadást ima majd a főiskolai énekkar előadása után a közönség áhitatos éneklése követte.
Ez alatt a bevonulás rendje szerint hagyott oda az urnak tiszteletére szentelt esernök, és ezzel véget ért egyházi ünnepélye azon gyülekezetnek, mely öszjött békés uton tanácskozni a lelki isme-

ret szabadságának biztosítása végett, mely egységet lesz létre hozandó a nagy magyar protestáns egyház ma még 5 felé szakadt kerületei közt.
Nagy és nemes a ezél, mi forrongásába hozta az ország egyik vallásfelekezettét. Bátran kimondhatjuk, hogy a magyar nemzetiség jövője az őssz Magyarország szabadsága is nem kis mértékben összefügg e gytlés határozmányával; azért kívánjuk, hogy a hazánemtője és a hit anyaga örökjék a gondterhelt fejek felett, hogy határozataik alapkövét, bástyáját képezzék a nemzeti létnek és a szabad protestáns vallásnak.
Üdvözlőjük megegyszer városunk falai közt a megnyitott magyar prot. egyházi zsinatot.
Az istentisztelet után a zsinat tagjai a főiskolai díszterembe vonultak, a helybáró Vay Miklós elnök rövid szavakkal üdvözlőlvén az egyházi és világi küldötteket, felhívta az összegyűlteket, hogy korjegyüket és egy igazoló bizottságot választsszanak, mely bizottságnak tartoznak a zsinati képviselők credentialis leveleiket átadni.
A bizottság külön szobába fére vonult, s egy félóra múlva kihirdette az eredményt, mely szerint van 14 dunamelléki; 13 dunántuli; 15 tiszamelléki; 43 tiszántuli; 15 erdélyi igazolt zsinati tag.
Következett a zsinati jegyzők választása. A beadott szavazatok összeolvasattak, s ennek eredménye lett hogy Baksai Sándor, Mitrovicz Gyula, Tóth Sámuel az egyháziak részéről, Szász Béla, Ritóók Zsigmond és Véghegyi Dezső a világiak részéről jegyzökké választottak. S ezzel a gyűlés berekesztetett. Holnap a zsinat délelőtt 12 órakor veszi kezdetét. E gyűlésen fogja báró Vay Miklós zsinati elnök megnyitót beárédét tartani.
UJDONSÁGOK.
* Belépti-jegy a zsinatra. Mindazok, kik a most folyó ref. zsinat gyűléseire belépti-jegyeket óhajtanak kapni, sziveskedjenek hozzá fordulni a ref. főiskolában levő hivatalos helyiségemben. Jóó István, zsinati gazda.
* Dal-estély. Folyó évi november 4. éa vagyis ezen a héten pénteken este a helybeli dal és zene egylet a Bika vendéglő új éttermeiben dalestélyt rendez, melyre a dal és zene kedvelői tisztelettel meghívattak. Csak reá kell mutatnom azon kedélyes idő töltésekre melyeket hason estélyeken élveztünk és szabad lesz reménylenem, hogy estélyünk látogatott leend melynek sikerére az egylet maga részéről mindent elfog követni. Belépti díj 50 kr. Kezdeté 7 órakor. Lengyel Imre, egyleti elnök.
* A város tele van most idegenekkel. A zsinatra feltűnően sok vidéki lelkész érkezett ide, kik nagyobb csoportokban láthatók az utcán. A főtér fel van lobogóva.
* Botrány. A „Bika” szálloda előtti gyalogjáró még mindig el van zárva. A közönség a legnagyobb botránkozással kénytelen kocsitra kerülni, hol a nagy sárban evickélés kellemetlenségein kívül az elgázolás veszélyének is van téve. — Meddig tart még ez az állapot?
* A zsinati tagok tiszteletére holnap a „Bika” fogadóban gróf Degenfeld Imre díszebédét ad.
* Azon érmek, melyek a kiállítás emlékére lettek készítve, nem keltek el annak idejében egészen s körülbelül 700 drb maradt meg. Ezeknek elárúsítását Erdélyi István kapitányi hivatali fogalmazó ur eszközli, kinél 10 kr-ával lehet darabját megszerezni. Már eddig elé sok kelt el.
* Előléptetések. A helyben állomásozó cs. kir. 39. gyalog ezredből csak három előléptetés történt u. m. Ogradovics Ödön alezredese, Avranow Radován főhadnagygyá, és Latzin Raimund tiszthelyettes pedig: hadnagygyá lettek előléptetve.
* Esti tanfolyam fog közelebb megnyitni a mint értesültünk, a kereskedelmi tanintézetben azon kereskedő segítők számára, kik eddigi ismereteiket öregbíteni óhajtják. A tanárok a kereskedelmi főtanoda tanárai lesznek.
* A tél hírnökei. Nem csak a hideg sanyaru szél, mely pár nap óta hegyen völgyön sivit, hanem a farkasok megjelenése is tanuskodik arról, hogy a jö-

vendülés szerint korán beálló szigorú fellünk lesz. Hegyköz-Ujlak táján annyira elszaporodtak a farkasok, hogy 8—10 barangol egy csoportban s különösen a szőlőkben garázdálkodnak. Utasok beszélék, hogy a n.-létai csárda környékén az uton kényelmesen setált át az arra haladó szekér előtt két farkas. — Az ország más vidékéről is hasonló híreket olvasunk a lapokban. Lesz tehát a vadászat kedvelőinek mivel foglalkozniok.
* A hol a királyfi medvét vadász. Még mindig meglehet, hogy a trónörökös Görgeyire jó vadászni, bár a medvék a falevél hullásával felhúzódtak a magasabb havas részekre s így nehezebb lesz a vadászat, mint szeptemberben lehetett volna, midőn rendesen el-cizamogtak a maczkók a közelfekvő kukoricaföldekre. A trónörökös számára a kijelölt 12 szoba be van rendezve a görgey-szentimrei kastélyban. — A megyei közigazgatási bizottság a főispánt biztameg a szükséges intézkedések megtételével.
* Anyai öröm. Szent-Miklóson egy asszony, Avram Tógyerné a napokban 4 gyermeket szült. A fiatal csemeték mind életben vannak, a termékeny anyai egészséges. — A nemzetgazda bármennyire épül is az ily esetekben, a meglátogatott szülők nézve mégis sok a jóból.
* Két öngyilkosság. F hó 19-én Pápan a város malma előtt a Tapolczában egy férfi hullát találtak a vízfordó nök, — azt a molnáregédek segítségével kihúván, Keller Samu 45 éves szegény cipészre ismertek, — kit, mint a vizgálatból kiderült, részegeskedése vitt az öngyilkosságba. Előzőleg kétszer tett öngyilkossági kísérletet, de ezét nem érte. Özvegye és öt kiskoru gyermeke maradt. — Finta Ferencz 61 éves á.-teveli lakos f. hó 20-án nejét burgonyát szedni küldvén el hazulról, mire ez délre vissatért — férjét a szobában a mestergerendán egy vastag kötélén függve és már egészen megmerevedve, halva találta. A hulla alig egy tenyérnyi magasságra függött a szoba földjétől, alsó ruhája róla leese. Hihetőleg a halállal küzdése kinjában tépte le a magáról. Öngyilkosságának oka betegeskedés és szegénység.
* Száz orgyilkosság. A londoni rendőrség e hó 25-én London egyik leg-hírhedtebb rabló fészékében nagy razziat tartott a gonosztevők közt és nem kevesebb, mint 71 gazembert fogott el, ezek közt egy bizonyos Howent nevű embert, ki magát a zsványok dékájának nevezi és ép az a nap tartotta századik orgyilkossága ünnepét. Hoven a Newgateban van fogva, de noha mindenki meg van győződve, hogy abban a mivel dicsekedett, hogy t. i. száz orgyilkosságot követett el, nem hazudott, még eddig egyetlen gyilkosságot sem lehetett rá sütni. Angliában ugyan is nem elegendő arra, hogy valakit el lehessen ítélni, az. ha az maga ellen vall; az elítéltetéshez tanuk bizonyítéka kell.
S z i n h á z.
(T. L.) Szombaton, okt. 29-ikén adott: Angot asszony leánya, operette 3 felv. Zenéjét szerze: Lecocq.
A Krecsányi S. Clairette-je igen előnyösen ismert alakítás a régibb időből s e szerepben az óta sem mulatott felül. Elragadóbban, kifejezőbben játszani sem lehet Clairette-et, mint a hogy Krecsányi S. játsza azt, s a mellett valódi francia finomsággal markirozza a sikamlósbabb helyeket, mint ezt az „En vagyok az az Angó leánya” cz. couplette nél is megmutatta, melyet meg kellett újránzia.
Sz. Némethné (Lange kisasszony) különösen a 2-ik felvonás „Ifju korom varázsvidéke” cz. kettősében dominált csinos hangjával.
A többi szereplők megállták helyüket Fenyéri (Trencz) kivételével, ki idétlen ugrándozásaival valódi torlasz volt e szerepben, melyet Együd finom játékaival oly feledhetlenné tett közönségünk előtt.
A harmadik felvonás szokatlanul fényes kiállítás (800 gyertya égett a színtéren) mindenkit meglepett.
Telt ház.
Vasárnap, okt. 30-ikán adott: A csikós. népsz. 3 szakaszban. Irta Szigligeti.
Évek óta nem láttuk a Csikós előadásán oly nagyszámú közönséget, mint a mai volt. Az Egry (Andris) játékból itt ott hiányzott az élénkség s kisáé szórakozott is volt, ugyanynira, hogy pld. Márton csikós már rég elmondta, hogy Rózi ártatlan s csak jóval később jutott észébe összeverni a bokáját a feletti örö-

mében. Szépen előadott népdalait különben zajosan tapsolták s a „Ha látom fergeteg elejét” czimut zajosan megújratatták.
Az Sz. Némethné Rózsija szintén sok tapsban részesült.
Somló (Asztoli) a legválságosabb jelenethen, midőn Andris által tetten kapatik, oly egységvűten hajtotta fejét kezei közé, mintha semmi sem történt volna.
Hogy Fenyéri mennyire hasznavehető tagja a társulatnak, azt megmutatta ma Kiss Bálint szerepében is, melyet elejétől végig jellemzetesen alakított.
Tóth Antalnak Márton csikós nem tartozhatik legjobb szerepei közé, nincs hozzá temperamentuma.
A darabon itt-ott változtatás is történt, melyre nem tartjuk jogosultnak a rendezőt.
Telt ház.
A fővárosból.
A Henczi-szobor ügyében a 11-es bizottság elhatározta, hogy a képviselőházhoz intézendő felirat szövegét kedden, nov. 1-én a temetőbe való kivonulás után este 6 óra tájban fogja megállapítani.
A „Vasárnapi ujság” október 30-iki száma következő tartalommal jelent meg: „I. Umberto olasz király.” — „A budai temetőben.” Pap K. tól. — „Tank-réd.” Tasso Megszabadított Jeruzsáleméből. Radó Antaltól. — „Kele István.” Rajz a répi rablólívlágból. — „Emlékezés a gyümölcskiállításra.” Csevegés, de melynek komoly a magva. — „Nyoma veszett!” Angolregény. — „Egyveleg.” — „Garfield koporsójánál.” — „A villamossági kiállítás Párisban.” — „Ihász Dániel sirja a turini temetőben.” — „Deák Ferencz beszédei.” — Irodalom és művészet, közintézetek egyletek, egyház és iskola, mi ujság? stb. rendez heti rovatok.
Képek: I. Umberto olasz király. — Az országos gyümölcskiállítás Budapesten a redoute termeiben. — A villamossági kiállítás Párisban. — Ihász Dániel sirmelke a turini protestáns temetőben. Zucario Emilio rajza — Arthur elnök és Blaine államtitkár Garfield koporsójánál Washingtonban. — Irlandi válság. (2 képpel.)
A „Világkrónika” 44. száma következő tartalommal jelent meg:
A Jangada. Nyolczszáz mérföld az Amazonon. Verne Gyula regénye (Képpel.) — Egy ebéd Borgó-Prundon 1849. május havában. — A zongorakirály. (Három képpel.) — Liszt Ferenchez. Vörösmarthy Mihály költeménye. — A kétnejű tuniszi öszvérhajcsár. (Igaz történet.) — Szép asszonyok ékszerai. — Az olasz király öröksége.
DEBRECZENI SZÍNHÁZ.
Kedd, november 1-én
adatik:
Mukányi.
Vigjáték 4 felvonásban.
Kezdeté 7 órakor.
Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.
Haszonbérbeadó.
A váradutezai sorompó mellett 6 hold föld haszonbérbe kiadó; értekezhetni alólírott ügyvéd irodájában.
Nagy Ferencz,
ügyvéd.
Csapón. 388. sz. a.
(400)
Hirdetés.
A Szentanna-utcán lévő Gázi ház áruba boesáttatik; értekezhetni a jelenlegi tulajdonos Elek Kálmánnal Sajó-Szentpéteren.
(398.)

Számos tekintélyes veitzi, német és osztrák orvos továbbá számos orvosi szaklap egyező véleménye alapján, a Schaffhausenben lakó Brandt Richard gyógyszerész által sveitzi labdacsokból készített sveitzi labdacsokat, melyek szerencsés összetételük folytán a nélkül, hogy a test ártalmára volnának, minden esetben, a hol gyenge székletétel, epe- és nyák-külritések, vértisztítás, az egész emésztőszervek élénkítése, erősítése kell, mint biztos, fájdalom nélkül ható olcsó gyógyszert, mindenkinek legmelegebben ajánlhatjuk.

Vételkor Brandt Richard gyógyszerész sveitzi labdacsoi kérendők, melyek bádogszelenczékben adatnak és pedig 50 szem 70 kr. és kisebb próba doboz 15 szemmel 25 kr. o. ért. A valódi sveitzi labdacso minden szelenczéjén a fentjelzett ragjegy van fehér sveitzi kereszt vörös mezőben, a készítő névalírásával. — A használati utasítás az alább jelzett gyógyszerárakban ingyen kapható.

Kapható Debreczenben: Dr. Rothschnek V. Emil és. Vecsey Viktor urak gyógyszerárakban. (360.)

II-cd Árverési hirdetemény.

A debreczeni kir. törvényszék mint tki hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a Tóth János és neje esődtömegéhez tartozó a debreczeni 1558 és 5316 sz. tkvekben foglalt 996 sor számú egy egészét képező házas telek, s ugyanazon tkvben A + 3. rsz. a. ujosztási föld, együtt 20067 frt 23 krra becsült ingatlanok az 1881. évi november hó 17. napján d. e. 9 órakor, mint második határidőben ezen kir. tszék árverési teremében Nánássy László kir. közjegyző által megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog u. m.:

1. Kikiáltási ár a fenti becsár; azonban ezen II. ik árverésen a fent körülírt ingatlanok becsáron alul is elfognak adatni.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% készpénzben, vagy ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig az árverés napjától számítandó 3-6-9 hónap alatt, minden egyes vételari részlet után a birtekbalépés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt esődtömeg gondnok kezéhez lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi része a kir. tszéknel és kiküldött közjegyző, s a tömeg gondnoknál meg tudható.

Kelt a debreczeni kir. törvényszék mint tki hatóságnak 1881. évi október hó 24-én tartott üléséből.

Szücs, elnök. Bay, jegyző.

(395.)

Elővigyázat!

A „percz-nyomatató”
D. R. P. Nr. 14120

az egyedüli szabadalmazott másoló készülék nyomtató festék által.

Ugyanezen lehet szárazon, és nélkül számtalan, egyenlő fekete (és színes) előörölhetetlen levonatot tenni, melyek egyenként is az egész világ postaegyleteknél portó mérsékletet nyernek.

A „percz-nyomatató” minden eddigi másoló-készüléket: Hektó-, Auto-, Polygraph stb. fölülmulja, eléri teljesítésben az uthogr. prést, és a levonatok sokkal erősebbek és a mellett igen egyszerű és olcsó.

Tökéletes készülékek két nyomtató tőr-eggel: 1. sz. 25/32 cm. 9 frt. 2. sz. 28/40 cm. 12 frt. 3. sz. 40/50 cm. 18 frt csomagolással együtt. Prospektumok, bizonyítványok és levonatok azonnal ingyen és bélyegmentesen küldetnek.

Steuer és Dammann,
Reichenberg, Csehország.

Nyujtsuk a szerencsének jobbunkat!

400,000 márknyi

főnyereményt ígér kedvező esetben a hamburgi nagy pénzsorsolás, mely a magas kormány által jóváhagyva és biztosítva van. Az új terv előnyös be rendezése abból áll, hogy néhány hó folyamából 6 sorshuzásban 50,800 nyeremény biztosan huzatik, e közt van egy 400,000 márknyi főnyeremény, különösen pedig:

1 nyeram.	250,000	1 nyeram.	12,000
1 "	150,000	23 "	10,000
1 "	100,000	3 "	8,000
1 "	60,000	55 "	5,000
1 "	50,000	109 "	3,000
2 "	40,000	212 "	2,000
3 "	30,800	533 "	1,000
1 "	25,000	1074 "	500
4 "	20,000	29114 "	138
7 "	15,000	stb. stb.	

A nyereményhuzások tervszerűen hivatalosan állapítottak meg

Ezen az állam által biztosított sorsjáték legközelebbi első nyereményhuzására

1 egész eredeti sorsjegy csak 6 M. vagy 3 frt 50 kr. o. é.

1 fél eredeti sorsjegy csak 3 M. vagy 1 frt 75 kr. o. é.

1 negyed eredeti sorsjegy csak 1 1/2 M. vagy 90 kr. e. é. kerül.

Minden megrendelés azonnal, az összeg beklüdeése ellen postai befizetés vagy utánvét mellett legnagyobb figyelemmel eszközöltetik és mindenki általunk az államczimmerrel ellátott eredeti sorsjegyet kapja.

Megrendelésekhez, a szükségelt hivatalos tervek ingyen mellékeltek, melyekből egy a nyeremények beosztása az illető osztályba, mint a betétek megsemmisíthetők és minden huzás után megbízóinknak felszólítás nélkül is a hivatalos lajstromot megküldjük.

A nyeremények kifizetése azonnal állami kezesség mellett történik, és közvetlen beklüdeés vagy megbízóink megkeresésére összekötötéseink által Magyarország nagyobb piacain ezt kiveszközöljük.

A szerencse háznakat mindig különösen kedvelte, és megbízóinknak már sok és nagy nyereményeket fizettünk ki, egyebek közt 250,000, 225,000, 150,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 márknyi összegben is.

Előre látható, hogy egy ily szilárd alapon nyugvó vállalatnál élénk részvétel bizonyosan számíthatni, s ez okad fogva kérnök, hogy a történendő huzás rövid határideje miatt tessék minden megrendelést mielőbb s mindenesetre

f. évi november 15-ke előtt
hozzánk beklüdeni.

KAUFMANN és SIMON

bank- és váltó-üzlete Hamburgban.

Mindenféle állami kötvény, vasuti részvénye, kölcsön-sorsjegyek vásárlása és eladása.

P. S. Köszönjük ezennel az eddig tanúsított bizalmat, és a midőn a sorolász kezdetén részvevőre ezennel meghívjuk, továbbra is törekvésünk lesz pontos és gyors kiszolgáltatás által megbízóink teljes megelégedését kiérdemelnünk.

Fentiek.

Bundák és karmantyuk.

Őszi és téli idényre dusan felszerelt női divat raktárát ajánlja

Thalviser Alajos

DEBRECZENBEN, CZEGLÉD-UTCZA 2-ik SZÁM.

Egyszersmind elvállal mindennemű női ruhák és felöltők elkészíttetését, a legújabb divat szerint, iéen jutányos árban. —

Gyászruhák

bármily nagymennyiségbe, 5 frttól felfelé, 8 óra alatt készíttetnek el; e munkák vezetésére oly szakférfiu felett rendelkezem, a ki ezen a téren budapesti és bécsi legelőkelőbb hasonnemű üzletekben legjobb sikerrel működött.

Őszi és téli felöltők.

PÁRISI ÉS BERLINI

Az általános

BAZÁRBAN

Debreczen, n. várad-utca a megyeház mellett,

RENDES ÁRON ALÓL KAPHATÓK.

I. Órák és ékszerok.

Például: 1 valódi arany gyűrű 2 frttól
1 " gyémántgyűrű 6 " "
1 ezüst óra 5 " "
1 arany óra 15 " "

II. Férfi ruhák nagyválasztékban.

Például: 1 férfi öltöny 650—25 forintig
1 " téli kabát 5—35 " "
1 " bárány bunda 28—40-ig
1 " sappos 48—70 frtig.

III. Női felöltők.

Kabátok, köpönyök, bundák, bujkák stb.

IV. Lábbelik.

Például: 1 pár férfi cipő 2 frt 80 krtól
1 pár női cipő 2.50 krtól,
1 pár fu cipő 2 frttól kezdve

V. Könyvek, 3000 kötet, magyar, német, francia regény.

Például:
Bernát A marquisné arcképe egy kötet 30 kr.
" A koros hölgy 1 k. 30 kr.
Balzac Grandel Eugénia 2 k. 50 kr.
Beiffault Róma titkai 2 k. 1 frt.
Közhasznú ismeretek tára 12 k. 8 frt.

Hirdetés.

Közhírő teszem, hogy a Szvatos-lléle esődtömeghez tartozó egy ló a legközelebbi heti vásárrban eladatni és a bolti árak kiárlása megkezdetni fog.
Debreczen 1881. okt. 30.

Kovács József
ideigl. tömeggondnok.

A gőzfavágó

működését megkezdvén, ajánlom ez idő szerint:
a száraz 1-ső oszt. tölgyfának méterelőli 14 frt 80 kron.
a száraz 1-ső oszt. bükkfának méterelőli 15 frt 80 kron

A felvágott fát a vállalat saját szekerein háshoz szállítatom és kamarába van pincezbe díjmentesen ethelyeztetem. Megrendelések elfogadtatnak: a gőzfavágó telepén fenálló irodában, a légszuszgár irodájában, és Barger Henrik urnál Széchényi utca 1771 sz.

Trnka

(397.) a gőzfavágó kezelője

Hirdetés.

Maller Jakob esődhitelezői választmányának határozatából ezennel közhírré teszem: hogy a Csanak József ur piacterükhöz házában bérlet bolli helyiségben elhelyezett a esődtömeghez tartozó, 3000 forintra becsült rövid és norinbergi árucikk és a boltbeli felszerelés zártajánlatok bevéraása mellett eladóvá tétetik; felkérem tehát a venni szándékozókot, hogy a leltárnak s az árucikknek és bolli felszerelésnek megtekintése végett az alólírott tömeggondnokhoz fordulni és 300 frt készpénzzel biztosítandó zárt ajánlataikat a választmány elnöke Sorger József ügyvéd urhoz (Miklós-utca 1908. sz. a.) bezárólag a. f. év november hó 10-ik napjának délutáni 5. órájáig eljuttatni sziveskedjenek; a hol az ajánlatok el — vagy el nem — fogadása f-letti választmányi határozat még ugyan azon napon meg tudható és esetleg a bánatpénz visszavehető lesz.

Kelt Debreczen, 1881. okt. 30.

Hódy Gyula,

ügyvéd esődtömeggondnok, határozatán 1999. sz.

A LEGJOBB

SZIVARKA PAPIR

LE HOUBLON

FRANCZIA GYÁRTMÁNY

UTÁNZÁSOTÓL

ÓVATIK!!!

E szivarkapapír csak akkor valódi, ha minden, lap LE HOUBLON bélyegzőt magán hordja és minden karton az alatt látható védjeggyel és aláírással van ellátva.

Cawley & Henry, egyedüli gyártók, PARIS.